

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/40/2022
Identifikačné číslo spisu:	6409899949
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6409899949.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. D., narodeného XX. X. XXXX, M. Š., H. V. X, zastúpeného advokátskou kanceláriou Ulianko & partners, s.r.o., Zvolen, Nám. SNP 37, IČO: 36 856 517, proti žalovanému Stavebnému bytovému družstvu, družstvo, Žiar nad Hronom, Pod Donátom 3, IČO: 00 176 192, o odstránenie vadného stavu nájomného bytu a na poskytnutie zľavy z nájomného za užívanie predmetného bytu, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7C/77/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. januára 2020 sp. zn. 15Co/48/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 27. septembra 2018 č. k. 7C/77/2009 - 913 I. uložil žalovanému povinnosť vykonať žalobcovi výmenu vchodových dverí do bytu č. XX, nachádzajúcom sa na treťom poschodí bytového domu číslo L. - X, na ulici H. V. XXXX/X W. M. Š., za vchodové dvere zodpovedajúce svojim technickým stavom slovenskej technickej norme platnej v čase nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, pod následkom výkonu rozhodnutia; II. uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcovi z titulu vadných vchodových dverí špecifikovaného bytu zľavu na nájomnom za obdobie od 1. októbra 2001 do realizácie výmeny vchodových dverí vo výške 5 % z predpisu nájomného za ten-ktorý mesiac predpisu nájomného, v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, pod následkom výkonu rozhodnutia; III. v časti uplatneného nároku na poskytnutie zľavy z predpisu nájomného za predmetný byt v zostávajúcej časti zamietol; IV. uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcovi z titulu zhoršenej kvality okien špecifikovaného bytu zľavu z nájomného vo výške 5 % za obdobie od 1. októbra 2001 do 31. mája 2010 z predpisu nájomného za ten-ktorý mesiac, v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, pod následkom výkonu rozhodnutia; V. v zostávajúcej časti súd žalobu žalobcu na poskytnutie zľavy z nájomného z titulu vadných okien zamietol; VI. uložil žalovanému povinnosť žalobcovi v špecifikovanom byte vykonať výmenu kuchynskej linky s

príslušenstvom kuchynskej linky tak, aby zodpovedala platnej STN ku dňu právoplatnosti tohto rozhodnutia, v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, pod následkom výkonu rozhodnutia; VII. uložil žalovanému povinnosť titulom vadnej kuchynskej linky v špecifikovanom byte poskytnúť žalobcovi zľavu z nájomného vo výške 10 % z predpisu nájomného za ten-ktorý mesiac, v čase od 1. októbra 2001 do 31. januára 2013, v lehote 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia, pod následkom výkonu rozhodnutia; VIII. žalobu v zostávajúcej časti nároku na uplatnenie zľavy z predpisu nájomného zamietol; IX. žalobu žalobcu v časti uplatneného nároku na poskytnutie zľavy z nájomného z titulu zhoršených podmienok užívania predmetného bytu a bytového domu v dôsledku obmedzení (používať priestory práčovne, sušiarne prádla a kočíkárne) zamietol; X. účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že vchodové dvere do predmetného bytu nie je možné kvalifikovať ako súčasť bytu v užívania schopnom stave, zabezpečujúcim konformné užívanie predmetného bytu samotným nájomcom, čo je v príkrom rozpore s ustanovením § 687 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Nie je možné konštatovať, že výmena dverí a osadenie nových dverí je drobnou úpravou, ktorú by mohol vykonať samotný nájomca predmetného bytu a teda v tejto časti uplatnený nárok žalobcu kvalifikoval ako dôvodný a tomuto vyhovel vo forme uloženia povinnosti žalovanému realizovať výmenu vchodových dverí do predmetného bytu. V časti uplatneného nároku na špecifikáciu typu vymenených dverí na predmetnom byte skonštatoval, že takéto rozhodnutie presahuje možnosti súdu, ako i možnosť uloženia povinnosti žalovanému v tomto smere, preto súd špecifikoval typ dverí len tým spôsobom, aby vyhovoval platnej technickej norme v čase ich výmeny. Súd prvej inštancie tiež považoval uplatnený nárok žalobcu na poskytnutie primeranej zľavy z nájomného v zmysle § 698 ods. 1 OZ za dôvodný, pričom dospel k záveru, že výška poskytnutej zľavy z nájomného plnenia za ten-ktorý mesiac v sume 5 % z predpisu nájomného za ten, ktorý mesiac je postačujúca na pokrytie zníženej kvality užívania schopnosti predmetného bytu a túto zľavu priznal od 1. októbra 2001 až do realizácie výmeny vchodových dverí, teda do času, kedy dôjde k odstráneniu vadného stavu a zabezpečeniu konformného užívania predmetného bytu žalobcom. Ďalej podľa názoru súdu, výška zľavy z nájomného v sume 5 % z titulu vadných okien odškodňuje žalobcu za znížený komfort užívania predmetného bytu dostačujúcim spôsobom. Výšku zľavy špecifikoval obdobím od 1. októbra 2001 podľa uplatneného nároku žalobcu do 31. mája 2010, kedy vyplynula oprava a výmena predmetných okien na byte. Súd prvej inštancie obdobným spôsobom vykonal ďalšie dokazovanie rozsiahleho charakteru pri otázke uplatneného nároku výmeny kuchynskej linky v obytnom dome a následne eventuálneho poskytnutia zľavy z výšky nájomného a predpisu nájomného za ten-ktorý mesiac, pričom konštatoval povinnosť výmeny v predmete linky. Podľa názoru súdu argumentácia ohľadom typu linky a nákladu na jej opravu presahovala možnosti súdu, pričom i v tomto segmente súd mohol len konštatovať a špecifikovať novú linku tým spôsobom, aby zodpovedala platnej technickej norme ku dňu jej výmeny. K nároku vyplývajúceho z poskytnutia zľavy z nájomného, resp. predpisu nájomného pri tomto segmente, ustálil poskytnutú zľavu v časovom horizonte od uplatnenia od 1. októbra 2001 do 31. januára 2013. Časové ohraničenie odôvodnil tým, že v tomto čase bol žalovaný pripravený realizovať výmenu poškodennej linky v kuchyni obytného bytu, čomu bolo zamedzené správaním žalobcu (pozn. súd prvej inštancie nesprávne uviedol, že správaním žalovaného, čo je však zrejma nesprávnosť) tým spôsobom, že nepustil pracovníkov žalovaného do svojho bytu. Výška poskytnutej zľavy z nájmu v percentuálnom vyjadrení 10 % zodpovedá ekvivalentu zúženia možnosti užívania linky samotným žalobcom. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku spočívajúcim v uložení povinnosti žalovanému uviesť do pôvodného stavu a umožniť tým užívanie nebytových priestorov sušiarne, kočíkárne a práčovne, súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že nájomcovia, tak i vlastníci bytov v obytnom dome s uzatvorením zmluvy o nájme tejto časti nebytového priestoru obytného domu vyjadrili svoj písomný súhlas. Predmetné priestory tiež prešli schvaľovacím rozhodovaním podľa vtedy platnej legislatívnej úpravy. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 15. januára 2020 sp. zn. 15Co/48/2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., III., V., VI., VII., VIII., IX. (výrok I.); vo výrokoch II., IV., VII. odvolanie odmietol (výrok II.); vo výroku X. zrušil rozsudok okresného súdu a vec v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

(výrok III.). V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie na zistenie skutkového stavu, na ktorý správne aplikoval príslušné právne normy a svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Vo vzťahu k námietke, že vo veci konal a rozhodoval nezákonný sudca, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie netrpí touto vadou. Podrobne sa v odôvodnení zaoberal v bodoch 47. až 51. námietkami zaujatosti žalobcu, o ktorých bolo rozhodnuté, resp. na ktoré sa v ďalšom konaní už neprihliadalo, ako aj so skutočnosťami pre ktoré bol JUDr. Peter Lukáč zákonným sudcom. Námietku žalobcu, že v dôsledku zbytočných prietahov konania bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, taktiež nepovažoval odvolací súd za dôvodnú, lebo v danom prípade nejde o nesprávny procesný postup, ktorý by žalobcovi znemožňoval uskutočňovať mu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K námietkam žalobcu, že sudca nevykonával žiaden z ním navrhnutých dôkazov, preto nemohol preukázať a odôvodniť svoje nároky v konaní, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v konaní prihliadal na všetky tvrdenia žalobcu a ním predložené dôkazy, predovšetkým písomné podania, ktoré sú relevantné pre rozhodnutie veci, čo vyplýva napr. aj zo zápisnice o pojednávaní z 27. septembra 2019. Skonštatoval, že povinnosťou súdu nie je vykonať všetky navrhované dôkazy, zvlášť, ak nemajú priamy vzťah k uplatnenému nároku. Odvolací súd si vypočul zvukové nahrávky z pojednávania, pričom venoval pozornosť skutočnostiam, na ktoré poukazoval žalobca v odvolaní a vo vzťahu k tomuto vyslovil záver, že súd prvej inštancie poskytol žalobcovi dostatočný priestor na prednesenie argumentov, návrhov. Podľa názoru odvolacieho súdu, nebol postup súdu prvej inštancie formálne presný podľa § 182 CSP, keď po vykonaní dokazovania vyhlásil uznesenie, ktorým vyhlásil dokazovanie za skončené a až potom dal stranám právo na záverečné reči. V tejto súvislosti však odvolací súd nezistil porušenie práva žalobcu a naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP. V súvislosti s námietkou žalobcu, že súd nezaviazal žalovaného vymeniť mu konkrétny typ dverí, odvolací súd zdôraznil, že zo žiadnej právnej úpravy nevyplýva, že by žalovaný musel vyhovieť špecifickým požiadavkám žalobcu, jedine, že by sa na takomto postupe dohodli. Súd však nemôže zaviazat' žalovaného nad rámec platnej právnej normy, v zmysle ktorej (§ 687 ods. 1 OZ) prenajímateľ je povinný odovzdať nájomcovi byt v stave spôsobilom na riadne užívanie. Vo vzťahu k zľave na nájomnom z titulu vadných vchodových dverí odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie poskytnutú zľavu riadne odôvodnil, pričom túto priznal už od 1. októbra 2001, čo podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá primeranosti, keď súd prvej inštancie v súlade s § 698 ods. 1 OZ prihliadol na skutočnosť, že závada trvala dlhší čas, avšak podstatným spôsobom nezhoršila užívanie predmetu nájmu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval odvolací súd správne aj vo výrokoch IV. a V., keď dospel prvoinštančný súd k správne záveru na základe vykonaného dokazovania a nezistil, že by stav okien v čase ich výmeny robil predmet nájmu neupotrebitelným, či podstatným spôsobom znižoval kvalitu a možnosť užívania bytu. Odvolací súd považoval za správne rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo výroku, ktorý sa týka výmeny kuchynskej linky, pričom z hľadiska jej špecifikácie odvolací súd odkázal na názor, ktorý už uviedol ohľadom špecifikácie vchodových dverí. Taktiež považoval odvolací súd správne rozhodnutie vo vzťahu k priznanej zľave na nájomnom z titulu užívania vadnej kuchynskej linky, s ohraňčeným dátumom do 31. januára 2013 z dôvodu, že žalovaný bol pripravený realizovať výmenu linky, v čom mu bolo zamedzené správaním sa žalobcu, ktorý pracovníkov žalovaného nevpustil do svojho bytu. Pokiaľ ide o začiatok tejto lehoty, žalobca požadoval poskytnúť 25 % zľavu z nájomného za byt od 1. júna 2010, proti rozhodnutiu sa však neodvolal žalovaný, preto odvolací súd o tomto nároku nemôže rozhodnúť v neprospech žalobcu. Odvolací súd sa stotožnil aj s rozsahom poskytnutej zľavy, pričom bolo potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že táto zľava je poskytnutá od roku 2001 v zmysle výroku rozsudku. Vo vzťahu k napadnutému výroku IX. rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd skonštatoval, že tento potvrdil, s poukazom na to, že súd prvej inštancie uviedol v odôvodnení dostatočné dôvody, ktoré ho viedli k tomuto záveru. Predovšetkým prvoinštančný súd prihliadol na špecifikum bytového domu, kedy už obyvatelia bytového domu nie sú iba nájomcami, ale v prevažnej a podstatnej miere byty a spoločné priestory sú vo vlastníctve jednotlivých vlastníkov, čo podstatným spôsobom determinuje aj rozhodovanie vo vzťahu k nakladaniu so spoločnými priestormi obytného domu. Odvolací súd ďalej skonštatoval, že v odvolaní žalobca napadol všetky výroky rozhodnutia, teda aj tie, v ktorých bol úspešný (II., IV., VII.), a preto v tejto časti odvolací súd odvolanie žalobcu podľa § 386 písm. b) CSP odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou. Vo vzťahu k výroku, ktorým prvostupňový súd rozhodol o trovách konania, odvolací súd dospel k záveru, že tento treba zrušiť z dôvodu jeho

nepreskúmateľnosti, nedostatočnej a nesprávnej aplikácie príslušných právnych noriem. Poukázal, že pokiaľ súd rozhodne, že náhradu trov konania nepriznáva, môže tak urobiť iba podľa § 257 CSP, aj to nie vo vzťahu k obidvom stranám sporu, ale iba k jednej. Taktiež podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd bližšie neuviedol pomer v akom bol žalobca úspešný, keď len konštatoval, že bol úspešný iba v pomernej časti. Záverom vyslovil povinnosť prvoinštančného súdu opätovne rozhodnúť o trovách v naznačenom smere a zároveň rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 420 písm. e) a podľa § 420 písm. f) CSP, podľa ktorých dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd [§ 420 písm. e) CSP], alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Dovolacie dôvody podľa § 420 písm. e) ako aj § 420 písm. f) CSP videl v tom, že vo veci konali sudcovia zjavne jednostranne a zaujato, aj v dôsledku čoho došlo voči nemu k nesprávnemu procesnému postupu súdov obidvoch inštancií a bolo mu znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Poukázal okrem iného na prieťahy v konaniach, na skutočnosti namietané v námietkach zaujatosti ako aj na to, že súd prvej inštancie neobstaral a nevykonával žiaden dovolateľom navrhnutý dôkaz, pričom oba sudy nižšej inštancie podľa jeho názoru neodôvodnili, prečo ten-ktorý dôkaz nebol vykonaný. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto považoval za neobjektívne a nepreskúmateľné. Ďalej namietal nesprávny postup súdu v tom, že mu bol na pojednávaní 13. marca 2017 znemožnený výkon práva slobodne predniesť svoje návrhy a také tendencie, vrátane vypínania a zapínania zvukového záznamníka sudcom, sa prejavovali po celú dobu konania vo veci. Taktiež za nesprávny postup súdu považoval skutočnosť, že zástupkyňa žalovaného mohla na pojednávaní 13. marca 2017 vykonať prednes z pripravenej písomnej predlohy do zápisnice o pojednávaní, hoci podľa jeho názoru išlo o žalovaným omeškaný procesný úkon, na ktorý sudca nemal prihliadať. Následné nariadenie bližšie nešpecifikovanej ohliadky považoval dovolateľ za narušenie integrity svojho obydľia a tomuto účelovému postupu sudcu má nasvedčovať to, že súd prvej inštancie následne vo veci meritorne rozhodol aj bez dôkazu, ktorý chcel obliadkou obstaráť. Ďalej namietal, že sudca nepostúpil nadriadenému súdu na prejednanie a rozhodnutie námietky zaujatosti zo 6. mája 2017 a ich doplnenie z 13. mája 2017. Vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu namietal ustanovenú znalkyňu, ktorá podľa jeho názoru nie je oprávnená a spôsobilá znalecky odborne posudzovať stavby a ich komponenty a jej posudok považoval za chybný, nehodnoverný a nepoužiteľný pre súdne konanie s „astronomickým znalečným“. Žiadal v tejto súvislosti zrušiť uznesenie súdu prvej inštancie z 2. mája 2015 č. k. 7C/77/2009-729, ktorým priznal znalkyni znaleckú odmenu, ako aj potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu zo 6. októbra 2015 sp. zn. 14Co/490/2015 a vec vrátiť súdom nižších inštancií na nové konanie a rozhodnutie o znaleckej odmene. Taktiež podľa názoru dovolateľa bol súd nesprávne obsadený, lebo vo veci konal nepríslušný sudca JUDr. Peter Lukáč. Ďalej namietal postup súdu, keď mu nebolo sudcom umožnené vyjadriť sa k dokazovaniu vo veci na poslednom pojednávaní 27. septembra 2018 pred jeho skončením podľa § 182 CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za zmätočné, lebo konkrétne I. výrok rozsudku odvolacieho súdu ktorým potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie, okrem v ňom už uvedených výrokov rozsudku súdu prvej inštancie, nezahŕňa aj jeho výroky II. a IV., aj keď sa v odôvodnení (v odseku 64. a 65.) s nimi bez výhrad stotožňuje, ako s tými výrokmi rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré tam zahrnuté sú. Dovolateľ namieta, že táto vada mu znemožňuje vymožitelnosť nárokov priznaných vo výrokoch II. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa názoru dovolateľa je nesprávny aj II. výrok rozsudku odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania dovolateľa proti výrokom II., IV., a VII. rozsudku prvej inštancie, z dôvodu priznania nároku dovolateľovi a teda jeho úspešnosti. Podľa názoru dovolateľa však bol úspešný len sčasti, a preto je žalobca oprávnený podať proti takému rozhodnutiu súdu odvolanie. Namietal tiež zaujatý postup sudcov odvolacieho súdu, ktorí sa podľa názoru dovolateľa stotožňujú s nenáležitými postupmi a rozhodnutiami súdu prvej inštancie a žiadal opätovne vziať do úvahy skutočnosti namietané v námietkach zaujatosti z 2. decembra 2015, podaných v rámci konania sp. zn. 7C/35/2012, prejednávané na nadriadenom súde pod sp. zn. 5Nc/11/2015. V ďalšej časti dovolania dovolateľ rozoberal jednotlivé body odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu,

viedol polemiku ohľadom nich a vyjadroval s nimi nesúhlas.

4. Žalovaný sa k podanému dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolačný súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolačím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolaťela vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolačný dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolačný súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolaateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalobca v danom prípade tvrdí, že napadnutý rozsudok bol vydaný v konaní, v ktorom došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. e) CSP; tvrdí, že rozhodovali vylúčení sudcovia a že súd prvej inštancie nebol správne obsadený. Zaujatosť sudcov vyvodzoval z nesprávneho postupu a procesných úkonov súdov a z toho, že rozhodnutia súdov pôsobia tendenčne. Nesprávnou obsadenosť vyvodzoval z toho, že vo veci nerozhodol zákonný sudca.

11. V súvislosti s posúdením opodstatnenosti tejto námietky dovolačný súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované ako judikát R 59/1997, v zmysle ktorého neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g) OSP, posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je naďalej aktuálny vo vzťahu k § 420 písm. e) CSP.

12. Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP). Strana má právo z

dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti (§ 52 ods. 1 CSP). V námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie (námietku), ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní vád podania sa nepoužijú (§ 52 ods. 2 CSP). Námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do siedmich dní, odkedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá (§ 53 ods. 1 CSP). Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá (§ 53 ods. 3 CSP).

13. Účelom týchto ustanovení je prispieť k objektívnemu a nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k stranám alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Tomuto účelu zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu k veci alebo jeho osobného vzťahu k stranám, prípadne k ich zástupcom, ktorý by mohol ovplyvniť jeho objektívny pohľad na vec a preto vyvoláva pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pomer sudcu k veci je daný najmä vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia vo veci. Môže ísť o prípady, ak je sudca priamo zainteresovaný na výsledku konania (napr. je účastníkom konania), prípadne má na tomto výsledku nepriamy záujem (napr. ako intervenient) alebo získal informácie o veci tzv. neprocesným spôsobom, t. j. inak ako dokazovaním a vnímaním všetkého, čo vyšlo za konania najavo v zmysle § 191 CSP. O kvalifikovaný pomer sudcu k stranám (ich zástupcom) ide najmä vtedy, ak by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim. Samotné pochybnosti účastníka o existencii takéhoto vzťahu sudcu nie sú určujúce; rozhodujúcim je, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

14. So zreteľom na podstatu a obsah podania z 20. mája 2006 (ktorým bola doplnená námietka zaujatosti uplatnená do zápisnice o pojednávaní z 15. mája 2006 o ktorej rozhodol nadriadený súd uznesením z 27. júla 2006 sp. zn. 16NcC/18/2006), podania zo 6. mája 2017 doplnenom 13. mája 2017, ale aj so zreteľom na obsah dovolania, ktorými žalobca namietal zaujatosť sudcov, treba uviesť, že žalobca neuviedol žiaden kvalifikovaný pomer namietaných sudcov k sporu, k stranám, resp. ich zástupcom a teda neuviedol žiaden konkrétny dôvod, pre ktorý by mali byť namietaní sudcovia vylúčení. Žalobcova subjektívna nespokojnosť s procesným postupom súdov, s procesnými úkonmi súdov ako aj nespokojnosť s odôvodnením rozhodnutí, nie je kvalifikovaným dôvodom (konkrétnym vzťahom sudcov k tomuto sporu, k stranám, resp. ich zástupcom) pre ktorý by mohli byť vylúčení sudcovia konajúci vo veci, t. j. či už sudca súdu prvej inštancie alebo sudcovia odvolacieho súdu. Vzhľadom na skutočnosť, že v podaní zo 6. mája 2017 doplnenom 13. mája 2017 sa opakovane uvádzajú okolnosti, ktoré sa týkajú procesného postupu sudcu okresného súdu, súd prvej inštancie nepochybil, keď vec nepredložil na rozhodnutie nadriadenému súdu, lebo v zmysle § 53 ods. 3 CSP ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada a v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Dovolací súd teda nezistil, že by zo spisu vyplývala taká okolnosť, ktorá by svedčila o tom, že u zákonných sudcov nie sú dané záruky objektívneho, nezaujatého a nestranného rozhodovania. Dovolací súd pochybnosti žalobcu o nezaujatosti sudcov nepovažuje za také, ktoré by mohli mať právnu relevanciu a je toho názoru, že sú motivované tým, že nebolo rozhodnuté podľa subjektívnych predstáv žalobcu. Hodnotenie správnosti súdneho konania a rozhodovania nepatrí stranám sporu a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

15. Právo na zákonného sudcu je zaručené v čl. 48 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústava“), podľa ktorého nemožno nikoho odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz predstavuje pre každého

účastníka konania rovnakú záruku, že na rozhodovanie o jeho veci sú povolávané sudy a sudcovia podľa vopred vybraných zásad (procesných pravidiel).

16. Princíp nebyť odňatý zákonnému sudcovi bol v civilnom sporovom konaní premietnutý aj do ustanovenia § 420 písm. e) CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Súdna prax je pritom jednotná v tom, že súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca.

17. Koho treba považovať za zákonného sudcu a akým spôsobom možno vykonať jeho zmenu upravuje ustanovenie § 3 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), podľa ktorého zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

18. Ústavný súd opakovane judikuje, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prejednanie a rozhodnutie veci v súlade s rozvrhom práce súdu (napríklad I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 118/02, III. ÚS 46/04, III. ÚS 46/2012, IV. ÚS 161/08). Ústavný súd pojem zákonného sudcu vykladá tak, že ním je sudca, ktorý bol pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu oprávneného konať a rozhodnúť určitý druh súdnej agendy.

19. Okrem procesných pravidiel určovania príslušnosti súdov a ich obsadenia je teda súčasťou základného práva na zákonného sudcu aj zásada prideľovania súdnej agendy sudcom (splňajúcim uvedené predpoklady) a určenia zloženia senátov na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce tak, aby bola zachovaná zásada pevného prideľovania súdnej agendy a aby bol vylúčený pre rôzne dôvody a rozličné účely výber súdov a sudcov „ad hoc“. Ak teda sudca bude určený v rozpore s rozvrhom práce alebo síce v súlade s ním, ale na základe takého jeho pravidla (opatrenia), ktoré odporuje zákonu, právo na zákonného sudcu vyplývajúce z čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sa nerešpektuje a v takomto prípade treba súd považovať v zmysle § 420 písm. e) CSP za nesprávne obsadený.

20. Dovolací súd predovšetkým skúmal, či v predmetnej veci prejednávajúci sudca na súde prvej inštancie (ne)bol v danej veci určený v súlade s rozvrhom práce a teda, či súd (ne)bol správne obsadený.

21. Podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

22. Podľa § 50 ods. 2 písm. a) zákona o súdoch rozvrh práce obsahuje určenie senátov, samosudcov, súdnych úradníkov a notárov poverených vybavovaním jednotlivých druhov vecí, ktoré došli na súd.

23. Podľa § 51 ods. 1 zákona o súdoch ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce prideľujú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania prideľovania vecí. Súdnym úradníkom sa prideľujú veci podľa rozvrhu práce tak, aby sa zabezpečilo ich rovnomerné zaťaženie a riadny chod súdu.

24. Podľa § 51 ods. 2 zákona o súdoch podmienka náhodného výberu podľa odseku 1 je splnená vtedy, ak sa má vec prideľiť jednému z aspoň dvoch senátov, samosudcov alebo súdnych úradníkov.

25. Podľa § 51 ods. 4 písm. a) zákona o súdoch náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom sa podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny prerozdeľujú už pridelené veci aj v prípade dlhodobej šesť týždňov presahujúcej neprítomnosti zákonného sudcu, ktorému bola vec pridelená.

26. Podľa časti 2. čl. IV písmena e/ (prvé tri odrážky) Rozvrhu práce Okresného súdu Žiar nad Hronom na rok 2018 (zverejnený aj na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky www.justice.gov.sk) podľa § 51 ods. 4 a 6 zákona o súdoch náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom sa podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny prerozdeľujú už pridelené veci: V prípade dlhodobej neprítomnosti zákonného sudcu presahujúcej šesť týždňov:

- zastaví sa prideľovanie nových vecí do jeho súdneho oddelenia,
- nevybavené veci z jeho súdneho oddelenia (senátu) budú prerozdelené náhodným výberom medzi ostatných sudcov, ktorí vybavujú príslušnú agendu. Ak túto agendu zostane vybavovať len jeden sudca, ak tým nebude porušená zásada rovnomerného zaťaženia sudcov, sa spisy prerozdelia aj medzi sudcov vybavujúcich inú agendu, náhodným výberom,
- takto prerozdelené veci sa opätovne pridelia dlhodobo neprítomnému sudcovi po jeho návrate do práce, v prípade civilných konaní bez ohľadu na štádium vybavenia. Sudcovia, ktorým sú prerozdelené veci dlhodobo neprítomného sudcu, sa stávajú zákonnými sudcami až do jeho návratu do práce.

27. Podľa bodu 12 Dodatku č. 6 z 19. apríla 2017 Spr. A/314/2017 k Rozvrhu práce na rok 2017 pre Okresný súd Žiar nad Hronom (zverejnený aj na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky www.justice.gov.sk) sa zastavil nápad v senáte JUDr. Petra Lukáča v tam špecifikovaných agendách a zároveň uvedeným dodatkom bolo nariadené, že všetky napadnuté a nevybavené veci v súdnych oddeleniach senátu 7 a 3 budú prerozdelené v zmysle § 51 ods. 4 písm. a) zákona o súdoch „opatrením predsedu súdu“ - náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom. Na základe pokynu predsedu súdu z 15. mája 2017 Spr. A/381/2017 (č. l. 384) bola následne vec žalobcu pridelená náhodným výberom sudcovi JUDr. Vladimírovi Šalamúnovi, ako to aj vyplýva z potvrdenia elektronickej podateľne (č. l. 835). Následne podľa bodu 1 Dodatku č. 1 z 26. januára 2018 Spr. A/062/2018 k Rozvrhu práce na rok 2018 pre Okresný súd Žiar nad Hronom (zverejnený aj na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky www.justice.gov.sk) bolo okrem spustenia nápadu dňom 1. februára 2018 v senáte JUDr. Petra Lukáča v tam špecifikovaných agendách nariadené, že všetky nevybavené veci zo súdneho oddelenia dlhodobo neprítomného sudcu JUDr. Petra Lukáča, ktoré boli 15. mája 2017 a 16. mája 2017 pridelené náhodným výberom medzi ostatných sudcov na základe pokynu predsedu súdu podľa § 51 ods. 4 písm. a) zákona o súdoch a časti 2. čl. IV písm. e) Rozvrhu práce Okresného súdu Žiar nad Hronom na rok 2017, budú opätovne pridelené sudcovi JUDr. Petrovi Lukáčovi. Pokynom predsedu súdu z 1. februára 2018 Spr. A/081/18 (založený v spise, č. l. 877) bola vec opätovne pridelená do senátu JUDr. Petra Lukáča. Uvedený pokyn predsedu súdu (č. l. 877) ako aj potvrdenie elektronickej podateľne (č. l. 878) boli do spisu založené 10. júla 2018 ako vyplýva z úradného záznamu z 10. júla 2018 (č. l. 879). Z týchto skutočností je nepochybné, že vo veci rozhodoval zákonný sudca, ktorý bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci, a teda rozhodoval správne obsadený súd. Prípustnosť dovolania preto z § 420 písm. e) CSP nevyplýva.

28. Žalobca vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nesprávne zistený skutkový stav veci a nevykonanie navrhnutých dôkazov, nesprávne zhodnotenie dôkazov, nesprávne právne posúdenie veci a nesprávny procesný postup súdu. Zároveň namietal, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný.

29. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu

rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

30. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

31. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

32. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie (I. ÚS 26/94).

33. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

34. K uvedenému/uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania [§ 420 písm. f) CSP] treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

35. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

36. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu

prvej inštalácie, či už vo vzťahu k výške priznaných zliav na nájomnom z titulov, ktoré uplatňoval žalobca, ako aj s lehotami v rámci ktorých zľavy patrili/patria žalobcovi. Taktiež vo vzťahu k výroku IX. rozhodnutia súdu prvej inštalácie sa odvolací súd v bode 68. svojho rozsudku dostatočne zaoberal s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštalácie žalobu žalobcu zamietol v časti uplatneného nároku na poskytnutie zľavy z nájomného z titulu zhoršených podmienok užívania predmetného bytu a bytového domu v dôsledku obmedzení (používať priestory pracovne, sušiarne prádla a kočíkárne). Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštalácie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštalácií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

37. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštalácie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

38. Pokiaľ žalobca za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP považuje nesprávny právny záver súdov nižších inštalácií, dovolací súd konštatuje, že nesprávne posúdenie veci (nesprávne vyriešenie niektorej právnej otázky súdom), nemožno považovať za vadu zmätočnosti. To isté platí aj pre námietku o nesprávnom zistení skutkového stavu, nesprávnom vykonávaní dokazovania, či o nesprávnom hodnotení dôkazov. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštalácie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštalácie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečiť dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, nie procesných strán. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999). V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa ustálil názor, podľa ktorého

nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

39. Žalobca považuje za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP tiež to, že odvolací súd nepotvrdil výroky II., a IV. súdu prvej inštancie (ktorými bola priznaná zľava na nájomnom z titulu vadných vchodových dverí a z titulu zhoršenej kvality okien) ale odvolanie voči nim odmietol. K tomu dovolací súd uvádza, že z dôvodu, že bolo žalobcovi uvedenými výrokmi v tam uvedenej časti vyhovené, a teda uvedenými výrokmi bolo rozhodnuté v jeho prospech, žalobca nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania v zmysle § 359 CSP a preto správne odvolací súd podľa § 386 písm. b) CSP odvolanie proti týmto výrokom odmietol. Odmietnutie odvolania žalobcu neznamená, že výroky II. a IV. súdu prvej inštancie nenadobudnú právoplatnosť a vykonateľnosť, ale to, že tieto výroky súdu prvej inštancie zostávajú nezmenené tak, ako o nich rozhodol súd prvej inštancie, bez ich meritórneho preskúmania odvolacím súdom (t. j. odvolací súd sa nezaoberal ich vecnou správnosťou). V tejto súvislosti bol žalobca oprávnený podať odvolanie v prevyšujúcej časti, v ktorej mu súd prvej inštancie nevyhovel a žalobu zamietol, teda proti výrokom III., V., VIII. a IX., čo aj využil a odvolací súd v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal a tieto výroky potvrdil (výrok I. rozsudku odvolacieho súdu). Pokiaľ žalobca poukazoval na to, že výroky II. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie mal odvolací súd potvrdiť, obdobne ako odvolací súd potvrdil výrok VII. rozsudku súdu prvej inštancie (vo výroku I. rozsudku odvolacieho súdu) a následne odvolanie žalobcu proti výroku VII. odmietol (výrok II. rozsudku odvolacieho súdu), tak práve tento postup dovolací súd nepovažuje za formálne správny, avšak práve túto vadu žalobca nenapadá (naopak, žalobca považuje taký postup odvolacieho súdu za správny) a preto sa uvedenou nesprávnosťou nemôže dovolací súd zaoberať. Pre úplnosť je však potrebné uviesť, že konanie na súde prvej inštancie a odvolacom súde tvorí jeden celok, a preto vo veci žalobcu je právoplatne rozhodnuté tak, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie (okrem výroku X. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol odvolacím súdom zrušený a vec v tomto rozsahu vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie). K žalobcovým obavám, že priznanú percentuálne nižšiu zľavu za dlhšie obdobie (než patrí) z titulu vadnej kuchynskej linky môže žalovaný pre zmätočnosť úspešne napadnúť pri vymáhaní nárokov žalobcom, resp. môže kedykoľvek túto nesprávnosť výroku VII. žiadať súd prvej inštancie odstrániť (§ 224 CSP), a žalobcovi zostane priznaná len znížená zľava, považuje dovolací súd za vhodné uviesť, že tieto obavy nemajú právnu relevanciu, vzhľadom na to, že uvedenú skutočnosť (priznanie zľavy za dlhšie obdobie) v tomto prípade nie je možné považovať za chybu v písaní a počítaní ani za inú zrejmu nesprávnosť a rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu je právoplatný, a teda záväzný a zásadne nezmeniteľný (pozri § 226 CSP).

40. K žalobcom namietanému postupu súdu prvej inštancie vo vzťahu k § 182 CSP (záverečné reči), keď prvoinštančný súd najskôr vyhlásil dokazovanie za skončené a až následne vyzval strany k záverečným rečiam, dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd sa s týmto postupom súdu prvej inštancie dostatočne zaoberal v bodoch 55. až 58. svojho rozsudku a dovolací súd sa s týmto odôvodnením stotožňuje. Odvolací súd konštatoval priebeh posledného pojednávania, pričom žalobca mal na pojednávaní sám uviesť, že svoju záverečnú reč predniesol už na začiatku, teda ešte predtým, ako súd uznesením ďalšie dokazovanie nenariadil. Z tohto prednesu ale ani záverečného prednesu žalobcu pre súd nevznikla potreba odročiť pojednávanie, keďže žalobca nežiadal vykonať iné dôkazy ako dovtedy navrhoval, právo žalobcu tak nebolo porušené. Obdobne, pokiaľ ide o námietku žalobcu, že mu bolo upreté právo vyjadriť sa na pojednávaní 13. marca 2017, tak s touto sa dostatočne vysporiadal odvolací súd v bodoch 53. a 54. svojho rozhodnutia. Pre úplnosť dovolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že právo na spravodlivý súdny proces sa týka konania súdov chápaného ako celok (toto právo je „výsledkové“). V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na záver vyjadrený v judikáte R 37/1993, v zmysle ktorého „podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) OSP [teraz § 420 písm. f) CSP - pozn. najvyššieho súdu] nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie“.

Aj v prejednávanej veci žalobca vo svojom riadnom opravnom prostriedku využil možnosť uplatniť svoj vplyv na konanie a to vyjadrením sa k vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

41. K žiadosti žalobcu o zrušenie uznesenia súdu prvej inštancie ako aj potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu, ktorými bola priznaná znalecká odmena znalkyni a o vrátenie veci na nové konanie a rozhodnutie o znaleckej odmene, treba uviesť, že predmetné rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 2. novembra 2015 a nie sú a ani nemôžu byť predmetom tohto dovolacieho konania a preto takejto žiadosti nemôže dovolací súd vyhovieť.

42. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

43. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

44. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému najvyšší súd trovy dovolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy v tomto konaní nevznikli.

45. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.